

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

της 28ης Σεπτεμβρίου 2005

για τη θέσπιση του καθεστώτος των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

(2005/684/ΕΚ, Ευρατόμ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 190 παράγραφος 5,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 4,

τη γνώμη της Επιτροπής ⁽¹⁾,

Κατόπιν εγκρίσεως του Συμβουλίου ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «αποτελείται από αντιπροσώπους των λαών των κρατών που έχουν συνενωθεί στην Κοινότητα». Αυτοί είναι, όπως προβλέπει και το άρθρο 190 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, οι «αντιπρόσωποι των λαών των κρατών, τα οποία συνενώθησαν εντός της Κοινότητας». Ο χαρακτηρισμός αυτός χρησιμοποιείται και στο άρθρο 190 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ («αριθμός των εκλεγμένων σε κάθε κράτος μέλος αντιπροσώπων») και στο άρθρο 190 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ («Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται για περίοδο πέντε ετών»). Οι διατάξεις αυτές, κατά τις οποίες οι βουλευτές είναι εκπρόσωποι των λαών, καθιστούν ευνόητη τη χρήση του όρου «βουλευτής» στο καθεστώς.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 199 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, έχει το δικαίωμα να ρυθμίζει τις εσωτερικές του υποθέσεις με τον εσωτερικό του κανονισμό και στο πλαίσιο του παρόντος καθεστώτος.
- (3) Το άρθρο 1 του καθεστώτος χρησιμοποιεί τον όρο «βουλευτής» και ορίζει σαφώς ότι δεν ρυθμίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των βουλευτών, αλλά τους κανόνες και τους γενικούς όρους για την άσκηση της εντολής.

⁽¹⁾ Γνώμη της Επιτροπής, της 3ης Ιουνίου 2003, την οποία μνημόνευσε η αντιπρόεδρος της, Margot Wallström, κατά τη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 22ης Ιουνίου 2005.

⁽²⁾ Επιστολή του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2005.

- (4) Η ελευθερία και ανεξαρτησία του βουλευτή, την οποία προστατεύει το άρθρο 2, χρήζει ρυθμίσεως και δεν μνημονεύεται στα κείμενα του πρωτογενούς δικαίου. Δηλώσεις, με τις οποίες βουλευτές αναλαμβάνουν την υποχρέωση να παραιτηθούν της εντολής τους σε καθορισμένη χρονική στιγμή, ή εν λευκώ δηλώσεις για την παραίτηση από την εντολή, τις οποίες ένα κόμμα μπορεί να χρησιμοποιήσει κατά βούληση, δεν συμβιβάζονται με την ελευθερία και ανεξαρτησία του βουλευτή και δεν είναι, συνεπώς, δυνατόν να έχουν νομικά δεσμευτικό χαρακτήρα.
- (5) Το άρθρο 3 παράγραφος 1 επαναλαμβάνει τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 της πράξης, της 20ής Σεπτεμβρίου 1976, περί καθιέρωσης άμεσων γενικών εκλογών των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- (6) Το δικαίωμα πρωτοβουλίας που προβλέπει το άρθρο 5 αποτελεί το πρωταρχικό δικαίωμα κάθε βουλευτή του Κοινοβουλίου. Ο κανονισμός του Κοινοβουλίου δεν μπορεί να απογυμνώνει το δικαίωμα αυτό από το περιεχόμενό του.
- (7) Το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα, το οποίο ρυθμίζεται με το άρθρο 6, προβλέπεται ήδη από τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και αφορά μια σημαντική πτυχή της άσκησης της εντολής και θα πρέπει για το λόγο αυτό να κατοχυρωθεί στο καθεστώς.
- (8) Το άρθρο 7 αποσκοπεί να διασφαλίσει τη διατήρηση της γλωσσικής πολυμορφίας στην πράξη, παρά τις αντίθετες επιδιώξεις. Θα πρέπει να αποκλεισθεί κάθε διάκριση εις βάρος μιας από τις επίσημες γλώσσες. Η αρχή αυτή θα πρέπει να ισχύει και μετά από κάθε διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (9) Σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10, ο βουλευτής λαμβάνει αποζημίωση για την άσκηση των καθηκόντων του. Για το ύψος αυτής της αποζημίωσης, ομάδα εμπειρογνομόνων που επιφόρτισε σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπέβαλε μελέτη, βάσει της οποίας δικαιολογείται αποζημίωση που ανέρχεται στο 38,5 % των βασικών αποδοχών του δικαστή του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- (10) Δεδομένου ότι η αποζημίωση, η μεταβατική αποζημίωση, καθώς και η σύνταξη γήρατος και επιζώντων χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβάλλεται να υποβληθούν σε φορολόγηση υπέρ των Κοινοτήτων.
- (11) Λόγω της ιδιαίτερης κατάστασης των βουλευτών, ιδίως της έλλειψης της υποχρέωσης διατήρησης κατοικίας στους τόπους εργασίας του Κοινοβουλίου και των ιδιαίτερων δεσμών με το κράτος στο οποίο εξελέγησαν, επιβάλλεται να προβλεφθεί η δυνατότητα για τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τις διατάξεις του εθνικού τους φορολογικού δικαίου στην αποζημίωση, στην μεταβατική αποζημίωση, καθώς και στη σύνταξη γήρατος και επιζώντων.
- (12) Το άρθρο 9 παράγραφος 3 είναι αναγκαίο, επειδή τα κόμματα αναμένουν συχνά ότι μέρος των παροχών που προβλέπονται με το άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 2 δαπανάται για τους σκοπούς τους. Η μορφή αυτή της χρηματοδότησης των κομμάτων είναι αποδοκιμαστέα.
- (13) Η μεταβατική αποζημίωση, την οποία προβλέπουν το άρθρο 9 παράγραφος 2 και το άρθρο 13, θα πρέπει ιδίως να γεφυρώνει το χρονικό διάστημα μεταξύ της λήξης της εντολής και της επανένταξης στον επαγγελματικό βίο. Κατά την ανάληψη άλλης εντολής ή δημοσίου αξιώματος δεν συντρέχει αυτός ο σκοπός.
- (14) Με βάση τις εξελίξεις στον τομέα των συντάξεων γήρατος στα κράτη μέλη, οι πρώην βουλευτές θα πρέπει να δικαιούνται σύνταξης μόλις συμπληρώσουν το 63ο έτος της ηλικίας τους. Η ρύθμιση του άρθρου 14 δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να συνυπολογίσουν την σύνταξη κατά τον καθορισμό του ύψους των συντάξεων σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο.
- (15) Οι διατάξεις σχετικά με τη σύνταξη επιζώντων ακολουθούν κατά βάση το ισχύον δίκαιο στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Το δικαίωμα του επιζώντος συζύγου που συνάπτει νέο γάμο βασίζεται στη σύγχρονη αντίληψη ότι αυτό απορρέει από ίδια παροχή και δεν αποσκοπεί μόνο στη «διατροφή». Η αξίωση υφίσταται και στην περίπτωση κατά την οποία ο επιζών σύζυγος έχει εξασφαλίσει τη διατροφή του λόγω προσωπικών εισοδημάτων ή προσωπικής περιουσίας.

- (16) Η ρύθμιση του άρθρου 18 είναι αναγκαία, διότι με το καθεστώς παύουν οι παροχές των κρατών μελών, όπως επιστροφή των δαπανών ασθένειας, ενίσχυση ή επιδότηση των εισφορών ασφάλισης ασθένειας. Οι παροχές αυτές διασφαλίζονται πολλαπλώς και μετά το πέρας της εντολής.
- (17) Οι διατάξεις για την επιστροφή των εξόδων πρέπει να τηρούν τις αρχές τις οποίες ανέπτυξε το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφαση Lord Bruce ⁽³⁾. Σύμφωνα με αυτές το Κοινοβούλιο δύναται να χορηγεί επιστροφές κατ' αποκοπή σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, προκειμένου να περιορισθούν τα διοικητικά έξοδα που διακρίνουν το σύστημα ελέγχου κάθε επιμέρους δαπάνης, πράγμα που επιβάλλουν οι κανόνες της χρηστής διοίκησης.
- (18) Στις 28 Μαΐου 2003, η προεδρία του Κοινοβουλίου ενέκρινε σειρά νέων κανόνων που ρυθμίζουν την καταβολή των εξόδων και των αποζημιώσεων των βουλευτών, βάσει πραγματικών εξόδων, που θα έπρεπε να τεθούν σε ισχύ σε συνάρτηση με το παρόν καθεστώς.
- (19) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη διατήρηση ρυθμίσεων, με τις οποίες οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατά την άσκηση της εντολής τους στο κράτος μέλος καταγωγής τους, εξομοιώνονται με τους εθνικούς βουλευτές. Η λύση αυτού του ζητήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν είναι δυνατή, ενόψει του πλήθους και της ετερογένειας των εθνικών ρυθμίσεων στον τομέα αυτόν. Η άσκηση της εντολής των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος, στο οποίο αυτοί εκλέγονται, θα δυσχεραινόταν σημαντικά ή θα ήταν, ενδεχομένως, αδύνατη αν δεν υπήρχαν τέτοιες ρυθμίσεις. Η αποτελεσματική άσκηση της εντολής είναι και προς το συμφέρον των κρατών μελών.
- (20) Η ρύθμιση του άρθρου 25 παράγραφος 1 είναι αναγκαία, λόγω του ότι οι άκρως διαφορετικές εθνικές ρυθμίσεις, στις οποίες υπόκεινται έως τώρα οι βουλευτές καθιστούν αδύνατη την λύση σε ευρωπαϊκό επίπεδο όλων των προβλημάτων, τα οποία συνδέονται με την μετάβαση από το παλαιό σε νέο ευρωπαϊκό σύστημα. Το δικαίωμα επιλογής των βουλευτών αποκλείει το ενδεχόμενο προσβολής των δικαιωμάτων ή οικονομικών μειονεκτημάτων κατά την μετάβαση αυτή. Η ρύθμιση του άρθρου 25 παράγραφος 2 αποτελεί συνέπεια της επιλογής στην οποία προβαίνουν οι βουλευτές κατά το άρθρο 25 παράγραφος 1.
- (21) Οι οικονομικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών αντιμετωπίζονται από το άρθρο 29, που επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν, για μεταβατική περίοδο, ρυθμίσεις κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος καθεστώτος. Οι ίδιες διαφορές δικαιολογούν επίσης την ευχέρεια των κρατών μελών να διατηρούν την ίση μεταχείριση μεταξύ των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των βουλευτών των εθνικών κοινοβουλίων,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 1

Το παρόν καθεστώς καθορίζει τους κανόνες και τους γενικούς όρους για την άσκηση των καθηκόντων των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Άρθρο 2

1. Οι βουλευτές είναι ελεύθεροι και ανεξάρτητοι.

⁽³⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 1981 στην υπόθεση 208/80, Lord Bruce of Donington κατά Gordon Aspden (Συλλογή 1981, σ. 2205).

2. Συμφωνίες σχετικά με την παραίτηση από την εντολή πριν από τη λήξη ή κατά το τέλος κοινοβουλευτικής περιόδου είναι άκυρες.

Άρθρο 3

1. Οι βουλευτές ψηφίζουν ατομικώς και προσωπικώς. Δεν δεσμεύονται από οδηγίες και επιτακτική εντολή.
2. Συμφωνίες για τον τρόπο άσκησης της εντολής είναι άκυρες.

Άρθρο 4

Έγγραφα και ηλεκτρονικές εγγραφές που έλαβε, συνέταξε ή απέστειλε βουλευτής δεν εξομοιώνονται προς έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκτός αν έχουν κατατεθεί σύμφωνα με τον κανονισμό.

Άρθρο 5

1. Κάθε βουλευτής έχει το δικαίωμα, στο πλαίσιο του δικαιώματος πρωτοβουλίας του Κοινοβουλίου, να υποβάλει πρόταση για έκδοση κοινοτικού νομοθετικού κειμένου.
2. Το Κοινοβούλιο ορίζει στον κανονισμό του τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού.

Άρθρο 6

1. Οι βουλευτές έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή του Κοινοβουλίου.
2. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει για έγγραφα ή λογαριασμούς προσωπικού χαρακτήρα.
3. Η διάταξη της παραγράφου 1 δεν θίγει νομοθετικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμφωνίες των οργάνων σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα.
4. Το Κοινοβούλιο ορίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού.

Άρθρο 7

1. Τα έγγραφα του Κοινοβουλίου μεταφράζονται σε όλες τις επίσημες γλώσσες.
2. Για τις παρεμβάσεις παρέχεται ταυτόχρονη διερμηνεία σε όλες τις λοιπές επίσημες γλώσσες.
3. Το Κοινοβούλιο ορίζει τις προϋποθέσεις εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

1. Οι βουλευτές δύνανται να συγκροτούν πολιτικές ομάδες.
2. Το Κοινοβούλιο ορίζει στον κανονισμό του τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού.

Άρθρο 9

1. Οι βουλευτές δικαιούνται εύλογης αποζημίωσης, η οποία διασφαλίζει την ανεξαρτησία τους.
2. Μετά τη λήξη της εντολής, οι βουλευτές δικαιούνται μεταβατικής αποζημίωσης και συντάξεως.
3. Συμφωνίες για τη χρησιμοποίηση της αποζημίωσης, της μεταβατικής αποζημίωσης και της σύνταξης για αλλότριους και όχι ιδιωτικούς σκοπούς είναι άκυρες.
4. Οι επιζώντες βουλευτών ή πρώην βουλευτών δικαιούνται συντάξεως επιζώντων.

Άρθρο 10

Η αποζημίωση ανέρχεται στο 38,5 % των βασικών αποδοχών του δικαστή του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 11

Η αποζημίωση που λαμβάνει βουλευτής για την άσκηση εντολής σε άλλο κοινοβούλιο συνυπολογίζεται στην αποζημίωση.

Άρθρο 12

1. Η αποζημίωση την οποία προβλέπει το άρθρο 9, υπόκειται σε φορολόγηση υπέρ των Κοινοτήτων, υπό τους ίδιους όρους που έχουν καθοριστεί βάσει του άρθρου 13 του πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών των Κοινοτήτων για τους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
2. Δεν εφαρμόζονται οι εκπτώσεις για έξοδα επαγγελματικά και προσωπικά, καθώς και για οικογενειακά επιδόματα και βοηθήματα που προβλέπει το άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 4 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 260/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, περί καθορισμού των όρων και της διαδικασίας επιβολής του φόρου του θεσπισθέντος υπέρ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽⁴⁾.
3. Η παράγραφος 1 δεν θίγει την εξουσία των κρατών μελών να υποβάλλουν την αποζημίωση αυτή στις διατάξεις του εθνικού φορολογικού δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν επιβάλλεται διπλή φορολόγηση.
4. Τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν υπόψη την αποζημίωση για τον καθορισμό του φορολογικού συντελεστή που εφαρμόζεται σε άλλα εισοδήματα.
5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης και στην μεταβατική αποζημίωση, καθώς και στην σύνταξη γήρατος και επιζώντων, που καταβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 13, 14, 15 και 17.
6. Οι παροχές κατά τα άρθρα 18, 19 και 20 και οι εισφορές στο ταμείο ασφάλισης κατά το άρθρο 27 δεν υποβάλλονται σε φορολόγηση.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 8· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 723/2004 (ΕΕ L 124 της 27.4.2004, σ. 1).

Άρθρο 13

1. Μετά τη λήξη της εντολής, οι βουλευτές δικαιούνται μεταβατικής αποζημίωσης που ανέρχεται στο ύψος της κατά το άρθρο 10 αποζημίωσης.
2. Το δικαίωμα αυτό αντιστοιχεί σε ένα μήνα για κάθε έτος ασκήσεως της εντολής και χορηγείται κατ' ελάχιστον επί έξι και κατά μέγιστον επί 24 μήνες.
3. Δικαίωμα μεταβατικής αποζημίωσης δεν υφίσταται σε περίπτωση ανάληψης εντολής σε άλλο κοινοβούλιο ή δημοσίου αξιώματος.
4. Σε περίπτωση θανάτου, η μεταβατική αποζημίωση καταβάλλεται για τελευταία φορά το μήνα, κατά τον οποίο απεβίωσε ο πρώην βουλευτής.

Άρθρο 14

1. Μόλις συμπληρώσουν το 63ο έτος της ηλικίας τους, οι πρώην βουλευτές δικαιούνται συντάξεως.
2. Το ύψος της συντάξεως αντιστοιχεί σε 3,5 % της κατά το άρθρο 10 αποζημίωσης για κάθε πλήρες έτος ασκήσεως της εντολής, προσαυξανόμενου για κάθε περαιτέρω πλήρη μήνα κατά το ένα δωδέκατο, δεν δύναται όμως να υπερβαίνει το 70 % της αποζημίωσης.
3. Το δικαίωμα συντάξεως υφίσταται ανεξαρτήτως άλλης συντάξεως.
4. Το άρθρο 11 εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

Άρθρο 15

1. Σε περίπτωση αναπηρίας, η οποία προέκυψε κατά τη διάρκεια της εντολής, οι βουλευτές δικαιούνται συντάξεως.
2. Το άρθρο 14 παράγραφος 2 εφαρμόζεται κατ' αναλογία. Το ύψος της συντάξεως ανέρχεται, ωστόσο, τουλάχιστον στο 35 % της κατά το άρθρο 10 αποζημίωσης.
3. Το δικαίωμα συντάξεως γεννάται με την λήξη της εντολής.
4. Το Κοινοβούλιο ορίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού.
5. Το άρθρο 11 εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

Άρθρο 16

Εφόσον πρώην βουλευτής δικαιούται συγχρόνως μεταβατικής αποζημίωσης κατά το άρθρο 13 και συντάξεως κατά τα άρθρα 14 ή 15, επιλέγει ο ίδιος ποιο καθεστώς θα εφαρμοστεί.

Άρθρο 17

1. Σε περίπτωση θανάτου βουλευτού ή πρώην βουλευτού, ο οποίος κατά τη στιγμή του θανάτου του είχε δικαίωμα ή προσδοκία δικαιώματος σε σύνταξη κατά τα άρθρα 14 ή 15, δικαιούνται σύνταξη ο σύζυγος και τα συντηρούμενα τέκνα.

2. Το συνολικό ποσό της συντάξεως δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ποσό της συντάξεως, την οποία θα εδικαιούτο ο βουλευτής κατά το τέλος της κοινοβουλευτικής περιόδου ή την οποία εδικαιούτο ο πρώην βουλευτής.
3. Ο επιζών σύζυγος λαμβάνει το 60 % του κατά την παράγραφο 2 ποσού, τουλάχιστον όμως το 30 % της κατά το άρθρο 10 αποζημίωσης. Το δικαίωμα επί της συντάξεως εξακολουθεί να υφίσταται σε περίπτωση τέλεσης νέου γάμου. Το δικαίωμα παύει να υφίσταται, όταν από τις συνθήκες της μεμονωμένης περίπτωσης πιθανολογείται με βεβαιότητα ότι ο γάμος συνήφθη με αποκλειστικό σκοπό την είσπραξη της σύνταξης.
4. Το συντηρούμενο τέκνο λαμβάνει 20 % του κατά την παράγραφο 2 ποσού.
5. Εφόσον απαιτείται, το ανώτατο ποσό της καταβαλλομένης συντάξεως κατανέμεται μεταξύ συζύγου και τέκνων, κατ' αναλογία των ποσοστών που προβλέπουν οι παράγραφοι 3 και 4.
6. Η σύνταξη καταβάλλεται από την πρώτη ημέρα του μηνός που έπεται του θανάτου.
7. Σε περίπτωση θανάτου του συζύγου, το δικαίωμα αυτό παύει να υφίσταται στο τέλος του μηνός κατά τη διάρκεια του οποίου επήλθε ο θάνατος.
8. Το δικαίωμα του τέκνου παύει να υφίσταται στο τέλος του μηνός κατά τον οποίο συμπληρώνει το 21ο έτος της ηλικίας του. Εξακολουθεί όμως να υφίσταται κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής κατάρτισης, κατ' ανώτατο όμως όριο έως το τέλος του μηνός κατά τον οποίο συμπληρώνει το 25ο έτος. Το δικαίωμα συνεχίζει να υφίσταται ενόσω το τέκνο λόγω ασθενείας ή αναπηρίας δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσει τη συντήρησή του.
9. Σύντροφοι επίσημα αναγνωρισμένων από τα κράτη μέλη σχέσεων συμβίωσης εξομοιούνται με συζύγους.
10. Το Κοινοβούλιο ορίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού.

Άρθρο 18

1. Οι βουλευτές και πρώην βουλευτές οι οποίοι εισπράττουν σύνταξη, καθώς και οι συντηρούμενοι από τον ασφαλισμένο επιζώντες δικαιούνται επιστροφής των δύο τρίτων των δαπανών στις οποίες υποβάλλονται λόγω ασθένειας, εγκυμοσύνης ή γέννησης τέκνου.
2. Το Κοινοβούλιο ορίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού.

Άρθρο 19

1. Οι βουλευτές δικαιούνται ασφαλιστικής προστασίας για την κάλυψη των κινδύνων που συνδέονται με την άσκηση της εντολής.
2. Το Κοινοβούλιο ορίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού. Οι βουλευτές καταβάλλουν το ένα τρίτο των ασφαλιστικών.

Άρθρο 20

1. Οι βουλευτές δικαιούνται επιστροφής των δαπανών που προκύπτουν από την άσκηση της εντολής τους.
2. Για ταξίδια προς και από τους τόπους εργασίας καθώς και για λοιπά υπηρεσιακά ταξίδια το Κοινοβούλιο επιστρέφει τα πραγματικά δαπανηθέντα ποσά.
3. Για τις υπόλοιπες δαπάνες που σχετίζονται με την εντολή, η επιστροφή μπορεί να πραγματοποιηθεί με κατ' αποκοπή ποσό.

4. Το Κοινοβούλιο ορίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού.
5. Το άρθρο 9 παράγραφος 3 εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

Άρθρο 21

1. Οι βουλευτές δικαιούνται υποστήριξης από προσωπικούς συνεργάτες, τους οποίους επιλέγουν ελεύθερα.
2. Το Κοινοβούλιο καταβάλλει τις εκ της απασχολήσεώς τους προκύπτουσες πραγματικές δαπάνες.
3. Το Κοινοβούλιο ορίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος αυτού.

Άρθρο 22

1. Οι βουλευτές δικαιούνται να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις γραφείου και επικοινωνιών καθώς και τα υπηρεσιακά οχήματα του Κοινοβουλίου.
2. Το Κοινοβούλιο ορίζει τις προϋποθέσεις εφαρμογής του δικαιώματος αυτού.

Άρθρο 23

1. Όλες οι πληρωμές διενεργούνται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Οι πληρωμές που οφείλονται σύμφωνα με τα άρθρα 10, 13, 14, 15 και 17 καταβάλλονται μηνιαίως σε ευρώ ή —κατ' επιλογήν του βουλευτού— στο νόμισμα του κράτους μέλους της κατοικίας του. Το Κοινοβούλιο καθορίζει τους όρους καταβολής των πληρωμών.

Άρθρο 24

Οι αποφάσεις που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος τίθενται σε ισχύ μετά τη δημοσίευσή τους στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 25

1. Οι βουλευτές, οι οποίοι ήταν ήδη μέλη του Κοινοβουλίου ή επανεξελέγησαν σε αυτό πριν από την έναρξη ισχύος του καθεστώτος, δύνανται, όσον αφορά την αποζημίωση, τη μεταβατική αποζημίωση, τη σύνταξη και τη σύνταξη επιζώντων, να επιλέξουν για τη συνολική διάρκεια της εντολής τους το έως τώρα εθνικό σύστημα.
2. Οι πληρωμές αυτές καταβάλλονται από τον προϋπολογισμό του κράτους μέλους.

Άρθρο 26

1. Οι βουλευτές οι οποίοι, κατά το άρθρο 25 παράγραφος 1 επιθυμούν να παραμείνουν στο υφιστάμενο εθνικό σύστημα, κοινοποιούν εγγράφως την απόφαση αυτή στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εντός 30 ημερών από την θέση σε ισχύ του καθεστώτος.

2. Η σχετική απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη.
3. Εφόσον η κοινοποίηση αυτή δεν πραγματοποιηθεί εμπροθέσμως, ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.

Άρθρο 27

1. Το προαιρετικό ταμείο συντάξεων που συνέστησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξακολουθεί να λειτουργεί μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος καθεστώτος, για τους βουλευτές, ή πρώην βουλευτές, οι οποίοι απέκτησαν ήδη στο ταμείο αυτό δικαιώματα ή προσδοκίες δικαιώματος.
2. Τα κτηθέντα δικαιώματα και προσδοκίες δικαιώματος διατηρούνται πλήρως. Το Κοινοβούλιο δύναται να θεσπίζει όρους και προϋποθέσεις για την απόκτηση νέων δικαιωμάτων ή προσδοκιών δικαιώματος.
3. Βουλευτές που λαμβάνουν αποζημίωση κατά το άρθρο 10, δεν δύνανται να αποκτήσουν πλέον νέα δικαιώματα ή προσδοκίες δικαιώματος στο προαιρετικό ταμείο συντάξεων.
4. Το ταμείο δεν καλύπτει τους βουλευτές, οι οποίοι εκλέγονται για πρώτη φορά στο Κοινοβούλιο μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος καθεστώτος.
5. Το άρθρο 9 παράγραφος 3 και το άρθρο 14 παράγραφος 3 εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

Άρθρο 28

1. Διατηρείται πλήρως το δικαίωμα συντάξεως το οποίο απέκτησε βουλευτής, δυνάμει των εθνικών διατάξεων, κατά το χρόνο εφαρμογής του παρόντος καθεστώτος.
2. Όταν η διάρκεια άσκησης της εντολής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή σε εθνικό κοινοβούλιο, δεν επαρκεί για τη θεμελίωση δικαιώματος συντάξεως, σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις, ο χρόνος αυτός λαμβάνεται υπόψη κατά τον βάσει του παρόντος καθεστώτος υπολογισμό της συντάξεως. Το Κοινοβούλιο δύναται να συνάψει συμφωνίες με τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών όσον αφορά τη μεταβίβαση δικαιωμάτων προσδοκίας που έχουν αποκτηθεί.

Άρθρο 29

1. Κάθε κράτος μέλος δύναται, για τους βουλευτές που εκλέγονται σε αυτό, να εγκρίνει ρυθμίσεις κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος καθεστώτος σε θέματα αποζημίωσης, μεταβατικής αποζημίωσης, σύνταξης γήρατος και σύνταξης επιζώντων κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που δεν δύναται να υπερβεί τη διάρκεια δύο κοινοβουλευτικών περιόδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
2. Με τις ρυθμίσεις αυτές, οι βουλευτές τίθενται τουλάχιστον σε ισότιμη θέση με τους βουλευτές των αντιστοιχών εθνικών κοινοβουλίων.
3. Οι πληρωμές βαρύνουν τον προϋπολογισμό του εκάστοτε κράτους μέλους.
4. Οι εν λόγω ρυθμίσεις δεν θίγουν τα δικαιώματα των οποίων απολαύουν οι βουλευτές βάσει των άρθρων 18 έως 22 του παρόντος καθεστώτος.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 30

Το παρόν καθεστώς τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα της κοινοβουλευτικής περιόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αρχίζει το έτος 2009.

Στρασβούργο, 28 Σεπτεμβρίου 2005.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

J. BORRELL FONTELLES
